

KUOPIO

KUOPIO KAUPUNKI

PERUSTURVAN PALVELUALUE

VAMMAISPALVELUT

24.1.2019

LAKI VAMMAISUUDEN PERUSTEELLA JÄRJESTETTÄVISTÄ PALVELUISTA JA TUKITOIMISTA 3.4.1987/380

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä.

2 §

Vammaisen henkilö

Vammaisella henkilöllä tarkoitetaan tässä laissa henkilöä, jolla vamman tai sairauden johdosta on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista.

3 §

Vastuu palvelujen ja tukitoimien järjestämisestä

Kunnan on huolehdittava siitä, että vammaisille tarkoitetut palvelut ja tukitoimet järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Tämän lain mukaisia palveluja ja tukitoimia järjestettäessä on otettava huomioon asiakkaan yksilöllinen avun tarve. (19.12.2008/981)

4 §

Lain suhde muuhun lainsäädäntöön (19.12.2008/981)

Tämän lain mukaisia palveluja ja tukitoimia järjestetään, jos vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai tukitoimia muun lain nojalla.

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 1 § :ssä tarkoitetulle henkilölle järjestetään kuitenkin hänen vammaisuutensa edellyttämiä palveluja ja tukitoimia ensisijaisesti tämän lain nojalla siltä osin kuin ne ovat hänen palveluntarpeeseensa nähden riittäviä ja sopivia sekä muutoinkin hänen etunsa mukaisia. (19.12.2008/981)

Osa vammaispalvelulain mukaisista palveluista on säädetty kuntien erityisen järjestämisvelvollisuuden piiriin. Vammaisella henkilöllä on subjektiivinen oikeus saada näitä palveluja. Erityisen järjestämisvelvollisuuden alaisia palveluja ja tukitoimia ovat vammaispalvelulaissa

kuljetuspalvelut

palveluasuminen

henkilökohtainen apu

päivätoiminta

asunnon muutostyöt

asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet

MITÄ HENKILÖKOHTAINEN APU ON?

VAMMAISPALVELULAKI 8 C §

Henkilökohtainen apu on

1. Välttämätöntä toisen ihmisen antamaa apua niissä tavanomaiseen elämään liittyvissä toimissa, jotka henkilö tekisi itse, mutta vamman tai sairauden vuoksi hän ei selviä niistä itse.
 2. Itsenäisen elämän mahdollistaja vaikeavammaiselle henkilölle.
 3. Vammaispalvelulain mukainen palvelu, johon palvelun myöntämiskriteerit täyttävällä vaikeavammaisella henkilöllä on subjektiivinen oikeus.
-

MIHIN HENKILÖKOHTAISTA APUA MYÖNNETÄÄN?

Henkilökohtainen apu kohdistuu niihin toimiin, jotka henkilö tekisi itse, mutta ei niistä vamman tai sairauden vuoksi selviä. Henkilökohtaisen avun tarkoitus on auttaa vaikeavammaista henkilöä omien valintojensa toteuttamisessa niin kotona kuin kodin ulkopuolella:

- § päivittäisissä toimissa
 - § työssä ja opiskelussa
 - § harrastuksissa
 - § yhteiskunnallisessa osallistumisessa
 - § sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitämisessä
-

Päivittäisillä toimilla tarkoitetaan niitä toimintoja, joita ihmiset elämässään tekevät joko joka päivä tai harvemmin, mutta kuitenkin toistuvasti tietyin aikaväleihin. Ne ovat siis sellaisia asioita, jotka kuuluvat yleisesti elämässä tapahtuviin toimintoihin.

Tällaisia ovat muun muassa liikkuminen, pukeutuminen, henkilökohtainen hygienia ja sen hoito, vaate- ja ruokahuolto, kodin siisteydestä huolehtiminen sekä asiointi esimerkiksi kaupassa tai viranomaisessa asioiminen. Säännöksen tarkoitamiin päivittäisiin toimiin kuuluu myös vaikeavammaisen henkilön huollossa tai hoidossa olevan lapsen päivittäisiin toimiin osallistuminen.

Jos avun ja avustamisen tarve perustuu pääosin hoivaan, hoitoon ja valvontaan, tulee siihen vastata muulla tavoin kuin henkilökohtaisella avulla. Tällaista hoivaa, hoitoa ja valvontaa, jota laissa tarkoitetaan, on ainakin sellainen hoito ja huolenpito, jota annetaan pääasiassa lääketieteellisin perustein tai sellainen hoito ja huolenpito, jota on annettavissa henkilön vammaisuudesta tai sairaudesta riippumatta, esimerkiksi ns. perushoito.

VAMMAISPALVELULAIN MUKAINEN KULJETUSPALVELU

Vammaispalvelulain mukaan kunnan on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

Kuljetuspalvelu on kunnan erityiseen järjestämisvelvollisuuteen kuuluva palvelu.

Vammaispalveluasetuksen mukaan kuljetuspalveluja ja niihin liittyviä saattajapalveluja järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään henkilöä,

- § jolla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja
- § joka ei vammansa tai sairautensa vuoksi voi käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia.

Kuljetuspalveluihin kuuluvat vaikeavammaisen henkilön tarpeelliset, jokapäiväiseen elämään kuuluvat kuljetukset, jotka liittyvät

- § työssä käymiseen
- § opiskeluun
- § asioimiseen
- § yhteiskunnallisen osallistumiseen
- § virkistykseen
- § tai muuhun sellaiseen syyhyn.

Jokapäiväiseen elämään kuuluvia kuljetuksia ovat asuinkunnan alueella tapahtuvat tai lähikuntiin ulottuvat kuljetukset. Lähikunniksi on oikeuskäytännössä pääsääntöisesti hyväksytyt maantieteelliset rajakunnat.

Jokapäiväiseen elämään kuuluvia asiointi- ja vapaa-ajan matkoja järjestetään vähintään 18 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa.

Työ- ja opiskelumatkat järjestetään tarpeen edellyttämässä laajuudessa.

Saattajapalvelun saattajapalvelulla tarkoitetaan välittömästi ennen matkaa, matkan aikana ja välittömästi matkan jälkeen tapahtuvaa avustamista. Saattajapalvelun tarkoituksena on mahdollistaa kuljetuspalvelujen käyttö.

Vammaispalvelulain mukaisena kuljetuspalveluna ei korvata matkoja henkilölle, joka saa näitä matkoja muun lain, esimerkiksi sairausvakuutuslain nojalla. Jos henkilö on vammautunut liikennetapaturmassa tai työtapaturmassa, voidaan hänelle mahdollisesti korvata vakuutuksesta työstä tai opiskelusta aiheutuvat matkakustannukset.

SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN KULJETUSPALVELU

Sosiaalihuoltolain mukaisia liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi.

Liikkumisen tukea voidaan järjestää mm. korvaamalla taksilla, invataksilla tai muulla vastaavalla ajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset.

Kuljetuspalveluja ei järjestetä henkilölle, joka on oikeutettu kuljetuksiin tai niiden kustannusten korvaamiseen muun lain nojalla.

Kuopiossa sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua myönnetään pääsääntöisesti kotona asumisen ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi ikääntyneille henkilöille, joilla on sairauksista tai ikääntymisestä johtuvia vaikeuksia kulkea asiointimatkoilla kävellen tai käyttää julkisia liikennevälineitä. Lisäksi huomioidaan hakijan ja hänen puolisonsa tulot ja varallisuus. Nettotulot eivät pääsääntöisesti saa ylittää yksin asuvalla 1260 €/kk ja puolisoilla yhteenlaskettuna 2040 €/kk. Myöskään merkittäviä talletuksia tai varallisuutta ei saa olla.

VAMMAISPALVELUT V. 2017

- | Vammaispalvelut:
 - | Vuoden 2017 aikana ollut 2597 asiakasta (= avoinna olevaa vammaispalveluselvitystä).
 - | Uusia asiakkaita tullut 467 (= avattu selvityksiä). Huom, Juankosken liittyminen Kuopioon 1.1.2017 (noin 60 asiakasta).

 - | Asiakkuuksia päättynyt 652 (= suljettu selvityksiä). Huom! Asiakkuudet ”siivottu” loppuvuodesta 2016 ja alkuvuodesta 2017, vaikuttaa seuraavien vuosien vammaispalveluasiakas kokonaismäärään.

 - | Vuoden 2017 aikana tehty 1488 päätöstä, 953 eri asiakasta.

 - | 31.12.2017 **asiakkaita oli 1945** (= avoinna olevaa selvitystä). Huom! asiakas määrä aikaisempia vuosi pienempi Juankosken kuntaliitoksesta huolimatta, koska asiakkuudet ”siivottu” loppuvuodesta 2016 ja alkuvuodesta 2017.
-

| Kehitysvammahuolto:

- | Vuoden 2017 aikana ollut 897 asiakasta (= avoinna olevaa kehitysvammahuoltoselvitystä).
 - | Uusia asiakkaita tullut 97 (= avattu selvityksiä). Huom, Juankosken kuntaliitos 1.1.2017.

 - | Asiakkuuksia päättynyt 23 (= suljettu selvityksiä).
 - | Vuoden 2017 aikana tehty 1271 päätöstä, 523 eri asiakasta.
 - | 31.12.2017 **asiakkaita oli 874** (= avoinna olevaa kehitysvammahuoltoselvitystä).

 - | **Vammaispalvelussa ja kehitysvammahuollossa v. 2017 ollut yhteensä 3056 eri asiakasta.**
-

| Sosiaalihuolto/Vammaispalvelut:

- | Huom, Osa voimassaolevista ShL-kuljetuspäätöksistä on edelleen vammaispalveluselityksessä. Nämä ShL-päätökset sisältyvät yllä olevaan vammaispalvelupäätösten/asiakkuuksien kokonaismäärään.
- | Vuoden 2017 aikana ollut 385 asiakasta (= avoinna olevaa sosiaalihuolto/vammaispalvelut – selvitystä).

- | Uusia asiakkaita tullut 181 (= avattu selvityksiä).
- | Asiakkuuksia päättynyt 83 (= suljettu selvityksiä).
- | **Vuoden 2017 aikana tehty 241 päätöstä, 215 eri asiakasta.**

- | 31.12.2017 **asiakkaita oli 302** (= avoinna olevaa sosiaalihuolto/vammaispalvelut – selvitystä)

- | **Vammaispalvelu, kehitysvammahuolto ja sosiaalihuolto/vammaispalvelut on v. 2017 ollut yhteensä 3212 eri asiakasta.**

| KULJETUSPALVELU

| Vuoden 2017 aikana ollut voimassa

- | asiointi ja virkistys 1765 päätöstä; 1648 asiakasta
- | opiskelumatkat 20 päätöstä; 14 asiakasta
- | työmatkat 15 päätöstä; 13 asiakasta

| VpL kuljetuspalvelu yht. 1800 päätöstä; 1648 asiakasta, joista

- | 0 – 17 v. asiakkaita 15
- | 18 – 64 v. asiakkaita 529
- | 65 v. ja yli asiakkaita 1104

| ShL kuljetuspalvelu 435 päätöstä; 373 asiakasta, joista

- | alle 65 v. asiakkaita * 90

- | Vuoden 2017 aikana tehty 303 kielteistä päätöstä (VpL 252 + ShL 51),
- | myönteisiä päätöksiä tehty 542 (= 348 asiointi + 3 työ + 12 opiskelu + 174 ShL).

| HENKILÖKOHTAINEN AVUSTAJA

| Vuoden 2017 aikana ollut voimassa

- | päivittäinen toiminta 407 päätöstä; 290 asiakasta (joista keh.vamm. 15)
- | harrastus tms 619 päätöstä; 501 asiakasta (joista keh.vamm. 174)
- | opiskelu, työ 20 päätöstä; 13 asiakasta (joista keh.vamm 1, näkövammaisia 7)

| Henkilökohtainen apu yht. 1046 päätöstä

- | 559 asiakasta (joista keh.vamm 185), joista
- | 0 – 17 v. asiakkaita 13
- | 18 – 64 v. asiakkaita 348
- | 65 v. ja yli asiakkaita 198

| Vuoden 2017 aikana tehty 79 kielteistä päätöstä, 74 asiakkaalle.
